

Вторник, 14 февруари 2017 г.

P8_TA(2017)0021

Контрол на регистъра и състава на експертните групи на Комисията

Резолюция на Европейския парламент от 14 февруари 2017 г. относно контрола на регистъра и състава на експертните групи на Комисията (2015/2319(INI))

(2018/C 252/06)

Европейският парламент,

- като взе предвид решението на Комисията от 30 май 2016 г. за установяване на хоризонтални правила относно създаването и функционирането на експертните групи на Комисията (C(2016)3301),
 - като взе предвид съобщението на Комисията до Комисията, озаглавено „Рамка за експертните групи на Комисията: хоризонтални правила и публичен регистър“ (C(2016)3300),
 - като взе предвид Рамковото споразумение за отношенията между Европейския парламент и Европейската комисия ⁽¹⁾,
 - като взе предвид своята резолюция от 28 април 2016 г. относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2014 г., раздел III — Комисия и изпълнителни агенции ⁽²⁾,
 - като взе предвид член 52 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол и становищата на комисията по правни въпроси и комисията по бюджети (A8-0002/2017),
- A. като има предвид, че вече е изразявал загриженост относно функционирането на предходната рамка за експертните групи на Комисията от ноември 2010 г. ⁽³⁾, която беше създадена с цел въвеждане на значителни оперативни иновации за повишаване на прозрачността и координираността в междуинституционалната работа;
- Б. като има предвид по-специално, че неговата комисия по бюджети, с оглед на липсата на прозрачност и дисбаланса в състава на някои експертни групи и необходимостта да се обезпечи балансираност в експертните групи по отношение на експертния опит и представените гледни точки, прие през 2011 и 2014 г. бюджетни резерви и формулира все още неприети искания за реформирането им;
- В. като има предвид, че възложено от него неотдавнашно проучване установи широко разпространена липса на прозрачност и на балансираност в състава на определен брой експертни групи ⁽⁴⁾;
- Г. като има предвид, че равновесието в състава и прозрачността са предварителни условия от решаващо значение, за да може експертният опит да отразява адекватно потребностите от регулаторно действие и за да се утвърждава легитимността на този експертен опит и на това регулаторно действие в очите на европейските граждани;
- Д. като има предвид, че Европейският омбудсман в стратегическото си проучване ⁽⁵⁾ направи препоръка относно състава на експертните групи на Комисията, като по-специално акцентира върху необходимостта от по-голяма прозрачност в рамките на експертните групи;
- Е. като има предвид, че преди да приеме решението Комисията проведе консултации с Парламента и с Европейския омбудсман;

⁽¹⁾ ОВ L 304, 20.11.2010 г., стр. 47.

⁽²⁾ ОВ L 246, 14.9.2016 г., стр. 27.

⁽³⁾ C(2010)7649 от 10 ноември 2010 г.

⁽⁴⁾ Тематичен отдел Г по бюджетни въпроси, Състав на експертните групи на Комисията и състояние на регистъра на експертните групи, 2015 г.

⁽⁵⁾ OI/6/2014/NF.

Вторник, 14 февруари 2017 г.

- Ж. като има предвид, че Комисията представи на Парламента работен документ на своите служби в отговор на препоръките в работния документ на докладчика на комисията по бюджетен контрол;
3. като има предвид, че за съжаление въпреки това нито работният документ на службите на Комисията, нито решението на Комисията съдържат отговори на всички въпроси, повдигнати от Парламента;
1. приветства Решението на Комисията от 30 май 2016 г. за установяване на хоризонтални правила за създаването и функционирането на експертните групи на Комисията, но изразява съжаление за това, че въпреки интереса, проявен от многобройни неправителствени организации, Комисията не организира задълбочени обществени консултации; отново подчертава значението на възобновяването на форми на участие на представители на гражданското общество и социалните партньори в ключови области като прозрачността и функционирането на европейските институции;
 2. посочва, че с приемането на нови хоризонтални правила много от въпросите, повдигнати по-рано от Парламента, изглеждат разрешени, по-специално тези, отнасящи се до необходимостта от публични покани за представяне на кандидатури за избор на членове на експертни групи и до преразглеждането на регистъра на експертните групи на Комисията и създаването на взаимодействия между този регистър, регистъра за прозрачност на Комисията и този на Парламента, както и до правилата, свързани с необходимостта от избягване на конфликти на интереси, особено по отношение на експерти, назначени в лично качество;
 3. отбелязва изключителното значение на прозрачността и координирането на междуинституционалните дейности, които помагат за постигането на подходящ баланс от гледна точка на експертния опит и становищата, представени в състава на експертните групи, с цел подобряване на тяхната дейност; приветства следователно факта, че процесът на подбор вече се провежда публично; изтъква във връзка с това, че практическият опит и квалификацията на експертите трябва да бъдат видни; счита, че целият процес на подбор следва да гарантира високо ниво на прозрачност и следва да се ръководи от ясни, по-стегнати критерии, които поставят специален акцент върху практическия опит на кандидатите, заедно с техните академични квалификации, и върху възможните конфликти на интереси при експертите;
 4. приветства факта, че Регистърът на експертните групи към Комисията е вече свързан с Регистъра за прозрачност, което гарантира подобрена прозрачност;
 5. изразява съжаление, че опитът да се проведе публична консултация относно създаването на новите правила не беше успешен; призовава Комисията да действа по прозрачен начин и да се отчита пред гражданите на ЕС;
 6. припомня, че липсата на прозрачност има отрицателно въздействие върху доверието, което гражданите на ЕС имат в институциите на ЕС; счита, че ефективната реформа на системата на експертните групи на Комисията, въз основа на ясни принципи на прозрачност и балансиран състав, ще подобри наличността и надеждността на данните, което от своя страна ще допринесе за повишаване на доверието на хората в ЕС;
 7. подчертава, че новите правила следва да се прилагат строго и еднакво към всички експертни групи на Комисията — независимо от званието им (следователно и към специалните групи, групите на високо равнище или другите „извънредни“ групи, както и към формалните или неформалните групи) — които не са съставени единствено от представители на държавите членки или чиято дейност не се урежда с Решение 98/500/ЕО на Комисията от 20 май 1998 г. относно учредяването на комитети за секторен диалог за насърчване на диалога между социалните партньори на европейско равнище; отново посочва, че новите правила трябва да гарантират балансирано представителство чрез участието на представители на всички заинтересовани страни;
 8. счита, че Комисията следва да отбележи напредък в посока към постигане на балансиран състав на експертните групи; изразява съжаление обаче, че все още не се прави изрично разграничение между лицата, които представляват икономически интереси, и такива, които представляват неикономически интереси, за да се постигне възможно най-високо ниво на прозрачност и балансираност; в тази връзка подчертава необходимостта в публичната покана за представяне на кандидатури Комисията ясно да посочи какво според нея означава балансиран състав и чии интереси желае да бъдат представени при създаването на експертните групи; поради тази причина счита за важно включването на Парламента и Икономическия и социален комитет с оглед на формулирането на по-балансирано определение на това разграничение;
 9. призовава Комисията, при създаване на нови експертни групи или при промяна в състава на вече съществуващите, да посочва ясно в публичната покана за представяне на кандидатури какво според нея означава балансиран състав, както и интересите, които цели да бъдат представени и причините за това, както и да обосновава всяко евентуално отклонение от балансирания състав, съгласно предварителното определение, при създаването на експертните групи;

Вторник, 14 февруари 2017 г.

10. посочва в този контекст и във връзка с точки 34 — 45 от гореспоменатото становище на омбудсмана, че въпреки че Комисията все още не е посочила официално своето определение за „балансиран състав“, той не следва да се възприема като резултат от аритметични изчисления, а по-скоро като резултат от усилията да се гарантира, че заедно членовете на дадена експертна група притежават необходимия технически експертен опит и необходимото разнообразие на гледни точки, за да изпълнят мандата на въпросната експертна група; счита, че по тази причина понятието „балансиран състав“ следва да се разглежда като обвързано с конкретния мандат на всяка отделна експертна група; счита, че критериите за оценяване дали дадена експертна група е балансирана следва да включват задачите на групата, необходимия технически експертен опит, заинтересованите страни, които най-вероятно биха били засегнати от съответната проблематика, организирането на групи от заинтересовани страни, както и подходящото съотношение между икономически и неикономически интереси;

11. призовава Комисията да проучи незабавно дали е необходим нов механизъм за подаване на жалби, ако определението за балансиран състав се оспорва от заинтересовани страни, и дали настоящите договорености са подходящи, призовава Парламентът да бъде включен в този механизъм за контрол;

12. припомня, че в миналото за Комисията невинаги беше възможно да намери достатъчно експерти, представляващи МСП, потребителите, синдикатите или други организации от общ обществен интерес, и че често причина за това бяха разходите, произтичащи от вземането на отпуск или, например в случая с МСП, намирането на заместник за времето, прекарано в експертните групи, наричани по-долу „алтернативни разходи“;

13. отправя следователно искане към Комисията да проучи начини за улесняване и насърчаване на участието на недостатъчно представените организации или социални групи в експертните групи, като наред с другото направи оценка на своите разпоредби за възстановяване на разходи по ефикасен и справедлив начин, включително възможните начини да бъдат покривани евентуални „алтернативни разходи“, като същевременно се спазва принципът на пропорционалност;

14. отправя искане към Комисията да прецени разработването на система за предоставяне на средства, която подкрепя недостатъчно представените групи в процеса на осигуряване на необходимия експертен опит за напълно ефективно участие в експертните групи;

15. призовава Комисията да даде възможност на европейските неправителствени организации да бъдат представлявани в експертните групи от представители на своите национални организации членки, когато им е предоставен ясен мандат от европейските организации;

16. призовава Комисията да гарантира, че дори ако въпреки конкретните споразумения се окаже невъзможно да се намерят достатъчно експерти, представляващи всички съответни интереси, въпросната експертна група ще предприеме всички подходящи мерки, например посредством гласуване чрез претегляне на гласовете, за да се гарантира, че окончателните доклади на експертните групи ефективно представляват всички съответни интереси по балансиран начин;

17. припомня, че както Парламентът, така и Европейският омбудсман отправиха препоръка до Комисията дневният ред, основните документи, протоколите от заседанията и разискванията на експертните групи да бъдат публични, освен ако квалифицирано мнозинство от членовете им не реши, че конкретно заседание или част от заседание трябва да се проведе при закрити врата, и изразява съжаление, че Комисията продължава да поддържа система, при която заседанията се провеждат при закрити врата, освен ако обикновено мнозинство от членовете на експертните групи не реши, че разискванията следва да бъдат публични, счита за изключително важно да има възможно най-голяма прозрачност и призовава Комисията да предвиди публичност на заседанията и на дневния ред;

18. подчертава, че е необходимо на ползвателите да бъде даден достъп до редица документи (дневен ред, референтни документи, различни доклади) с цел да се гарантира ефикасно наблюдение от страна на заинтересованите страни; счита освен това, че уебсайтът на Регистъра на експертните групи, независимо дали като такъв или чрез хипервръзки към други съответни уебсайтове, следва да бъде един от инструментите или механизмите за получаване на непрекъснато актуализирана информация относно развитието на политиките, като по този начин се гарантира високо ниво на прозрачност;

19. приканва Комисията незабавно да разработи конкретни насоки — след провеждане на консултации със заинтересованите страни, включително с Парламента — с които да разясни как тълкува разпоредбата, че протоколите от заседанията на експертните групи следва да бъдат съдържателни и изчерпателни, особено когато заседанията не са публични, и настоятелно призовава Комисията да предвиди в тази връзка максимална възможна прозрачност, включително публикуването на дневния ред, основните документи, списъците на гласуванията и подробни протоколи, в т.ч. особените мнения, в съответствие с препоръката на Европейския омбудсман;

Вторник, 14 февруари 2017 г.

20. припомня, че освен експертите, назначени в лично качество, членовете от университети, научноизследователски институти, юридически кантори, европейски мозъчни тръстове и консултантски фирми може също да имат конфликти на интереси и отправя искане към Комисията да изясни как избягва конфликтите на интереси при тези конкретни категории експерти;
21. призовава Комисията да осигури — градейки върху съществуващи положителни примери — систематично изпълнение на усъвършенстваните хоризонтални правила посредством централен надзор върху прилагането на тези хоризонтални правила и да не делегира това на отделните генерални дирекции;
22. призовава Комисията по-специално да отдели достатъчно средства за дейности, свързани с регистъра, чрез разработване на иновативни и особено ефективни методи, за да може той редовно да се актуализира и да не съдържа фактически грешки и/или пропуски, както и да позволява експорта на данни в пригоден за машинно четене формат;
23. отбелязва, че Комисията е заявила, че до края на 2016 г. новата рамка за експертните групи на Комисията ще трябва да се прилага от всички генерални дирекции, и отправя искане към Комисията да представи на Парламента доклад за изпълнението и оценка най-късно една година след приемането на решението, т.е. преди 1 юни 2017 г.; призовава Комисията да гарантира, че в контекста на структурирания диалог с Парламента ще бъде възможно първоначално устно представяне на доклада през следващите шест месеца;
24. подчертава освен това, че по време на подготовката и изготвянето на делегирани актове и актове за изпълнение и при изготвянето на стратегически насоки Комисията трябва да гарантира, че Парламентът и Съветът получават всички документи, включително проектите на правни актове, едновременно с експертите от държавите членки съгласно предвиденото в Междуйнституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество;
25. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията.